

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Богдан БУЯК

26 травня 2026 р.

**ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ІСПИТУ
з Соціальної роботи
для здобуття ОС «Доктор філософії»**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма додаткового вступного іспиту розроблена для абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня «доктор філософії». Мета фахового іспиту – відбір абітурієнтів для навчання та здобуття ступеня «доктор філософії».

Додатковий вступний іспит проводиться у формі усного випробування та вміщує 2 питання в екзаменаційному білеті.

Додатковий вступний іспит для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з соціальної роботи передбачає оцінку знань та умінь абітурієнтів з теорії та практики соціальної роботи.

СТРУКТУРА І ЗМІСТ ІСПИТУ, ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ

Іспит відбувається в усній формі на основі білетів встановленого зразка. Білет складається з двох питань. Час на підготовку – 60 хв.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

1. Зміст соціальної роботи.
2. Психолого-педагогічні та етичні засади соціальної роботи.
3. Правові основи соціальної роботи в Україні.
4. Соціальне благополуччя. Складові соціального благополуччя.
5. Соціальна безпека. Умови соціальної безпеки.
6. Соціальна відповідальність. Чинники формування соціальної відповідальності.
7. Соціальна згуртованість як інтегральна основа практики соціальної роботи.
8. Соціалізація особистості. Несприятливі умови соціалізації.
9. Складні життєві обставини. Види складних життєвих обставин.
10. Групи ризику та вразливі групи. Клієнти соціальної роботи.
11. Професійні ролі та функції соціального працівника.
12. Типова технологія соціальної роботи.
13. Загальна характеристика форм соціальної роботи.
14. Загальна характеристика методів соціальної роботи.
15. Ресурси соціальної роботи.
16. Умови ефективності соціальної роботи.
17. Критерії ефективності соціальної роботи.
18. Напрями соціальної роботи.
19. Види соціальної роботи.
20. Рівні соціальної роботи.
21. Соціальна робота з сім'єю.
22. Соціальна робота з дітьми та молоддю.
23. Соціальна робота з людьми похилого віку.
24. Соціальна робота з особами з інвалідністю.
25. Соціальна робота з сиротами.
26. Соціальна робота з мігрантами (у т.ч. – з вимушено переміщеними особами).
27. Соціальна робота з військовослужбовцями (ветеранами) та їх родинами.
28. Соціальна робота у громаді.
29. Закордонний досвід соціальної роботи.
30. Перспективи розвитку соціальної роботи в Україні.

**Структура оцінки за відповідь абітурієнтів на додатковому вступному іспиті
з «Соціальної роботи»**

Номер питання	Оцінка
1 питання	зараховано/незараховано
2 питання	зараховано/незараховано

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка	Критерії
зараховано	абітурієнт показує, що він твердо засвоїв програмний матеріал, грамотно й по суті його викладає. При цьому абітурієнт самостійно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу; уміє співставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача; у відповідях на питання абітурієнт допускає неprincipові помилки, що сам здатен виправити під керівництвом викладача, вміє застосовувати вивчений матеріал для рішення стандартних задач, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень
незараховано	абітурієнт отримує, якщо він володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що у сукупності становлять менш 2/3 об'єму програмного матеріалу, визначення основних понять дисципліни дає формально, без розуміння змісту, викладає їх уривчастими реченнями, виявляє здатність викласти думку лише на елементарному рівні; відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою викладача виконує елементарні завдання; має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Актуальні питання соціальної роботи : навч. посіб. / О.М. Денисюк та ін. ; ред. кол.: О.В. Епель, Т.Л. Лях, І.В. Силантьєва. Ужгород: PIK-Y, 2023. 420с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/47338/1/O_%20Epel_T_Liakh_I_Silantieva_APSR_FPS_RSO_KSPSR.pdf.pdf
2. Астремська І. В. Прикладні методики та основи супервізії в соціальній роботі : навчальний посібник. Миколаїв : Вид. 396 с. URL: <https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/54/1/Астремська%20І.%20В.%20Прикладні%20методики%20та%20основи%20супервізії%20в%20соціальній%20роботі.pdf>

3. Борисова Ю. В. Посібник до вивчення дисципліни «Теорія соціальної роботи». Д.: РВВ ДНУ, 2015. 24 с. URL: http://repository.dnu.dp.ua:1100/upload/b184da8b87c3ebfa9d6e11401ab56dd3Metodichka_z_teoriyi_s_r_SR-12.PDF
4. Закон України «Про соціальні послуги» / Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 18. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>
5. Іванова І. Методи соціальної роботи (на основі Державних стандартів соціальних послуг). К.: Університет «Україна», 2018. 302 с. URL: <https://www.yakaboo.ua/ua/metodi-social-noi-roboti-na-osnovi-derzhavnih-standartiv-social-nih-poslug.html>
6. Іванова І. Соціальна робота з людьми похилого віку: навч. посіб. К.: Університет «Україна», 2023. 220 с. URL: https://uu.edu.ua/upload/Nauka/naukovi_vydannia/ivanova_i_b_socialna_robota_z_ludmi_pohilogo_viku.pdf
7. Іващенко К. В., Коцур І. В. Технології соціальної роботи за місцем проживання: навч. посібник. Умань : ФОП Жовтий О.О., 2015. 101 с. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/4895/3/Tekhnolohiyi%20sotsial%27noyi%20roboty%20za%20mistsem%20prozhyvannya%202016.pdf>
8. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / за заг. ред. І.Д. Зверевої. К., Сімферополь : Універсум, 2012. 536 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3491/1/I_ZVEREVA_O_BEZPALKO_G_PETROCHKO_T_ZHURAVEL_N_ZIMOVETST_LYAKH_EDFSS_KSP%26SR_IL.PDF
9. Капська А. Й., Завацька Л. М., Грищенко С. В. Технології соціальної роботи в зарубіжних країнах: навчальний посібник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2011. 248с. URL: <https://epub.chnpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/3595>
10. Колбіна Л. А. Менеджмент соціальної роботи : навч. посіб. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2017. 406 с. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/636/1/Колбіна%20Менеджмент%20соц.роб.pdf>
11. Коляда Н., Левченко Н. Технології соціальної роботи: Навчальний посібник. Умань: «ВІЗАВІ», 2018. 337 с. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/13235/3/ТСР%20Навч.%20посіб.%20Коляда%2с%20Левченко%20%281%29.pdf>
12. Кубіцький С.О. Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. 3-тє вид. доп. і перероб. К.: Міленіум, 2015. 300 с. URL: https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/03/Кубіцький_Посібник_ТСРвЗК_2015.pdf
13. Купенко О.В. Соціальна робота: від теорії до практики: навч. посіб. Суми: СумДУ, 2020. 192 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/79799>
14. Міжнародна федерація соціальних працівників, Міжнародна асоціація шкіл соціальної роботи (2014). Глобальне визначення соціальної роботи. Global Definition of Social Work / IFSW, IASSW. 2014. URL: <https://www.ifsw.org/what-issocial-work/global-definition-of-social-work/>
15. Москаленко В.В. Соціалізація особистості : монографія. К.: Фенікс. 2013. 540 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/5319/1/Соціалізація_особистості.pdf
16. Олексюк Н. Моделювання процесу надання соціальних послуг у територіальній громаді як запорука ефективності професійної діяльності фахівця із соціальної роботи. / Соціальна робота і соціальна освіта в умовах сьогодення: проблеми та перспективи розвитку: колективна монографія. За ред. О. Сороки, Г. Лещук. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2023. С.127–157. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/30895/1/5_Oleksyk.pdf

17. Олексюк Н. Соціально-педагогічна робота з сім'ями військовослужбовців в умовах реформування Збройних Сил України монографія. Київ: Видавничий дім «Слово», 2011. 304 с.

18. Олексюк Н. Теоретичні засади соціального супроводу учасників бойових дій (ветеранів війни) та демобілізованих осіб в об'єднаній територіальній громаді. Соціальна робота: виклики сьогодення: збірник наукових праць за матеріалами XII Міжнародної науково-практичної конференції (25-26 травня 2023 р.). Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2023. С. 122-125. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/29960/1/37_Oleksuk.pdf

19. Семигіна, Т., Столярик, О. (2024). Розвиток сильних сторін клієнтів соціальної роботи: Посібник. Таллінн: Teadmus. 257 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/377902391ROZVITOK_SILNIH_STORIN_KLIENTIV_SOCIALNOI_ROBOTI

20. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с. URL: https://www.researchgate.net/profile/Tetyana-Semigina/publication/342003632Sucasna_socialna_robota/links/5eddf6ae299bfl1d20bd86768/Sucasna-socialna-robota.pdf

21. Система соціального захисту в Україні : навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. О. О. Матрос ; [рец.: Рассказова О. І., Кучер Г. М., Кравченко О. О.]. Умань : Візаві, 2021. 174 с. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/13916/1/Матрос%20О.О.%20Посібник%20Система%20соціального%20захисту%20в%20Україні.pdf>

22. Соціальна робота із вразливими сім'ями та дітьми: посібник у 2-х ч.: Ч.1: Сучасні орієнтири та ключові технології / З.П. Кияниця, Ж.В. Петрочко. К.: ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 256 с. URL: <http://www.p4ec.org.ua/upload/education/library/1513689511.pdf>

23. Соціальна робота із вразливими сім'ями та дітьми: посібник у 2-х ч.: Ч.2: Ознаки вразливості та специфіка підтримки сім'ї і дитини / за заг. ред. Т.В.Журавель, З.П.Кияниці. К.:ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 352 с. URL: <http://www.p4ec.org.ua/upload/education/library/1513689573.pdf>

24. Соціальна робота з різними групами клієнтів : навчальний посібник / [уклад. : Т.Д. Кочуей, О. М. Бойко]. Умань : ФОП Жовтий О.В., 2016. 278. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/4908/1/SRPGK_DOIKO_KOCHUDEI.PDF

25. Соціальна робота на підприємстві : навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад.: Л. А. Моргай ; 31 [рец.: Коляда Н. М., Рассказова О. І., Кучер Г. М.]. Умань : Візаві, 2021. 221 с. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/13510/1/посібник%20Моргай%20Л..pdf>

26. Соціальна робота: реалії та виклики часу: навчально-методичний посібник. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 219 с. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/34954/Sotsialna%20Robota%20Realii%20Ta%20Vykyky%20Chasu.pdf?sequence=1>

27. Соціально-педагогічна робота з проблемними сім'ями: посібник / Капська А.Й., Олексюк Н.С., Калаур С.М., Фалинська З.З. Тернопіль: Астон, 2010. 304 с.

28. Сучасні теорії соціальної роботи: Антологія [упор.Т.Семигіна]. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2021. 160 с. URL: https://www.academia.edu/45805463/СУЧАСНІ_ТЕОРІЇ_СОЦІАЛЬНОЇ_РОБОТИ

29. Теорія та історія соціальної роботи : навч. посіб. / уклад. О. Матрос ; МОН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. Умань : Візаві, 2020. 244 с. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/7587/1/історія%20соціальної%20роботи.pdf>
30. Теслюк В. М. Технології соціально-педагогічної діяльності: Навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. 360 с. URL: <https://lira-k.com.ua/files/contents/12424.pdf>
31. Технології соціальної роботи за місцем проживання: навч. посібник / укладачі Іващенко К. В., Коцур І. В. Умань : ФОП Жовтий О.О., 2015. 101 с. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/4895/3/Tekhnolohiyi%20sotsial%27noyi%20roboty%20za%20mistsem%20prozhyvannya%202016.pdf>
32. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду: навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. О. Полянничко, А. В. Кирилюк. Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с. URL: <https://repository.sspu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/bbcd1b45-6839-4f5c-8e15-285c7fb88914/content>
33. Тимошенко Н. Є. Вступ до спеціальності: соціальна робота. Модуль 2 : навч. посіб. К. : Київ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2014. 264 с. URL: [https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/4768/1/Тимошенко_Модуль2_Соцработа%20\(1\).pdf](https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/4768/1/Тимошенко_Модуль2_Соцработа%20(1).pdf)
34. Утвенко В. В. Система соціального забезпечення та соціальної підтримки: навч. посіб. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 248 с. URL: https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/syst_soc_zab.pdf
35. Харламов М.І. Соціальна робота: Курс лекцій. Х.: НУЦЗУ, 2013. 96 с. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/5072/1/Соціальна%20робота%20Курс%20лекцій%20.pdf>